Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:	
Agenda nr:	
Onderwerp:	Strategische Agenda en Actieprogramma RWB 2024-2028 (zienswijze)
Portefeuillehouder(s)	Wethouder Schouw Wethouder De Weert
Van:	Peter-Paul Stoof
Telefoonnummer:	4423
Email:	peter-paul.stoof@etten-leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. kennis te nemen van de concept Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 Regio West-Brabant;
2. de zienswijze van het college ten aanzien van het conceptdocument te onderschrijven.

Inleiding

Samen met vijftien andere gemeenten neemt Etten-Leur deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant (verder: RWB). De RWB is afgelopen jaren doorontwikkeld naar een organisatie waarbij de economische structuurversterking in de regio centraal staat. Dit gebeurt door strategische samenwerking op de pijlers Economie, Ruimte, Mobiliteit en Arbeidsmarkt (de Strategische Agenda). Daarnaast zijn er uitvoeringstaken bij de RWB belegd. In samenspel tussen het Strategisch Beraad, de Commissies van Advies en het Algemeen Bestuur werd afgelopen jaren het Actieprogramma 2019-2023 met behulp van verschillende bestuurlijke kopgroepen uitgewerkt tot concrete activiteiten.

In de gemeenschappelijke regeling is neergelegd dat de RWB iedere vier jaar een meerjarenbeleidsplan opstelt. Om die reden en omdat de maatschappelijke dynamiek om evaluatie en vernieuwing vraagt, is in 2022 gestart met het traject voor een nieuw actieprogramma. Op 15 februari 2023 bespraken de bestuurders van alle West-Brabantse gemeenten het eerste concept tijdens een speciale collegeconferentie. De oproep was toen om meer focus aan te brengen en de Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028 (verder: Actieprogramma) meer in lijn te brengen met de opdracht van de Economic Board West-Brabant (EBWB) ten aanzien van de transitie naar een nieuwe economie (zie hieronder). Daarnaast verzochten de colleges om een scherpere positionering van de RWB in het regionale speelveld, om concretisering van de acties en

verzakelijking van de samenwerking van de RWB en gemeenten. Ook riepen de West-Brabantse gemeenten op om gezamenlijk te werken aan het versterken van de uitvoeringskracht. Tot slot werd gevraagd om na te denken over de wijze waarop het samenwerkingsverband is georganiseerd. Met het concept-Actieprogramma zoals dat nu aan de gemeenten is voorgelegd, meent het Strategisch Beraad aan alle wensen tegemoet gekomen te zijn.

Het concept-Actieprogramma is in december 2023 toegestuurd naar alle colleges van de West-Brabant. De colleges is gevraagd om een zienswijze op het concept uit te brengen en daarbij ook hun raden te betrekken.

Betrokkenheid van de raad
Uw raad heeft geen formele rol in de besluitvorming ten aanzien van het nieuwe Actieprogramma. In het verleden kende de RWB in haar regeling een bepaling dat raden een zienswijze over de vierjaarlijkse strategische agenda konden uitbrengen voordat het algemeen bestuur tot vaststelling overging. Bij wijziging van de regeling per 1 juni 2018 is deze bepaling verdwenen. Niettemin gaat het Strategisch Beraad ervan uit dat de colleges op enigerlei wijze hun raden informeren en betrekken bij de besluitvorming ten aanzien van het concept-Actieprogramma.

Gezien de belangrijke koerswijziging van de RWB en de consequenties die dit heeft, leggen wij het concept-Actieprogramma voor aan uw raad en stellen u daarbij in de gelegenheid een besluit te nemen over de zienswijze van het college.

Beoogd effect en evaluatie:
In de regio West-Brabant werken we met 15 andere gemeenten samen om het economische vestigingsklimaat in de regio te versterken. Deze strategische agenda en actieplan is daar op gericht. Via bestuursrapportages/jaarrekening van de RWB vindt de evaluatie plaats.

Argumenten
2.1. Van belang is het goed functioneren van de stedelijke regio's
De samenwerking binnen de stedelijke regio Breda-Tilburg en de subregio de Baronie krijgen steeds meer vorm. Voor Etten-Leur is die samenwerking van belang omdat juist die regio's aansluiten op de oriëntatie van onze inwoners en ondernemers. Wij willen niet dat samenwerking binnen de regio West-Brabant (en daarmee de uitvoering van het actieplan RWB 2024-2028) die samenwerking hindert. Om die reden doen wij in de zienswijze het verzoek aan de RWB om vooral te ondersteunen bij de oprichting van de stedelijke regio's. Het gaat daarbij dus vooral om het goed overdragen van huidige RWB taken naar de stedelijke regio's. Indien blijkt dat daarnaast tijd/capaciteit beschikbaar is, kan dat worden aangewend om het actieplan 2024-2028 uit te voeren. Daarbij is het wel van belang dat ook dit de oprichting of ontwikkeling van de stedelijke regio's niet hindert.

2.2. *Positief is dat ook organisatorisch aansluiting wordt gezocht met de EBWB*
Toen de RWB in 2011 werd ingesteld, is gekozen voor een bepaalde structuur die op dat moment het beste beantwoordde aan de doelstellingen van het samenwerkingsverband. In de voorbije jaren hebben hierin een aantal wijzigingen plaatsgevonden. De rol van het Algemeen Bestuur is tegenwoordig beperkt en het zwaartepunt ligt vooral bij het Strategisch Beraad en de verschillende Commissies van Advies. Toch kent ook de huidige governance een aantal knelpunten. Er is behoefte

aan vermindering van de bestuurlijke drukte en aan meer integraliteit, afstemming en slagkracht. In het actieprogramma RWB is gemeld dat de organisatiestructuur (via de zogenaamde programma's) gaat aansluiten op de programma's die de EBWB kent. In de zienswijze hebben wij daarover opgenomen dat dit positief is. Maar ook dat de oprichting van de stedelijke regio's een groter belang heeft. De aanpassingen van de organisatiestructuur RWB kan zich daarom richten op de absoluut noodzakelijke wijzigingen.

Alternatieven/varianten
Niet van toepassing.

Kanttekeningen en risico's

2.1. Financiële gevolgen nog onduidelijk
In de begeleidende documenten bij het Actieprogramma gaat de RWB in op de financiering van de uitvoering van het Actieprogramma vanaf 2025. De RWB geeft aan dat het niet reëel is om ervan uit te gaan dat het stoppen of overdragen van een aantal werkzaamheden, leidt tot een ongewijzigde of zelfs lagere gemeentelijke bijdrage. De RWB stelt dat de combinatie van een vernieuwde opdracht voor het samenwerkingsverband en extra coördinatie op verstedelijkingsniveau's daarvoor geen ruimte geeft. Gezien de financiële uitdagingen waar de meeste gemeenten de komende jaren voor staan, zal dit standpunt niet zomaar overgenomen kunnen worden. Een uitgebreidere onderbouwing door de RWB is wenselijk.

2.2 ***Houdbaarheid nieuwe koers in het samenwerkingslandschap onzeker***
Met de nieuwe koers komt de RWB tegemoet aan de behoefte van de West-Brabantse gemeenten om strategisch te blijven samenwerken ten behoeve van de versterking van het economisch klimaat. En om daarmee de brede welvaart van de inwoners uit de zestien gemeenten te versterken. Tevens speelt de RWB in op de ontwikkelingen die momenteel gaande zijn in het bestuurlijk samenwerkingslandschap in Midden- en West-Brabant. In hoeverre de keuzes die nu gemaakt worden toekomstbestendig zijn, is niet met zekerheid aan te geven. Het samenwerkingslandschap kent momenteel de nodige dynamiek kent, nog los van allerlei andere externe factoren zoals de financiële situatie en toekomstig landelijk beleid. Bij de tussenevaluatie in 2026 zal moeten blijken óf en in hoeverre met de nieuwe koers van de RWB en daarmee samenhangende governance van het samenwerkingsverband, wordt voorzien in de behoefte bij de West-Brabantse gemeenten of dat het de voorkeur heeft om dit op een andere manier te organiseren.

Toelichting

Financieel
Op dit moment is nog niet bekend wat uiteindelijk de financiële consequenties zijn van het Actieprogramma. Bij de verdere uitwerking daarvan zal dat concreter worden en wordt daarover via begrotingswijzigingen besloten. Dat zal (volgens de RWB) niet zondermeer leiden tot een lagere gemeentelijke bijdrage.

Juridisch
Op grond van artikel 169 lid 2 Gemeentewet geeft het college de raad alle inlichtingen die het nodig heeft voor de uitoefening van zijn taak. Het informeren van uw raad over het concept-Actieprogramma en het geven van de mogelijkheid tot het innemen van een standpunt daarover past bij de controlerende en taakstellende rol van de raad.

Personeel
Aan dit voorstel zitten geen directe personele gevolgen voor Etten-Leur.

Duurzaamheid
Duurzaamheid is (met het programma plantbased/ circulaire economie) een onderdeel van het actieprogramma RWB.

Planning
Aan gemeenten is gevraagd om uiterlijk 15 maart 2024 te reageren op het concept Actieprogramma. Daarna worden alle reacties door het Strategisch Beraad betrokken bij het opstellen van een definitief voorstel aan de leden van het Algemeen Bestuur. Het is de bedoeling dat het bestuur op 18 april van dit jaar het Actieprogramma 2024-2028 vaststelt, tegelijkertijd met het jaarplan 2024 en een begrotingswijziging. Een formele tussentijdse evaluatie is voorzien in 2026, op basis waarvan eventuele bijstelling kan plaatsvinden.

Communicatie en participatie
Er zijn geen bijzondere communicatie-activiteiten ten behoeve van dit voorstel nodig.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ter begeleiding van het concept-Actieprogramma;
2. Bijlage 01 bij aanbiedingsbrief -concept Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028;
3. Bijlage 02 bij aanbiedingsbrief - Achtergrond van keuzes en toelichting op aandachtspunten die in het voorbereidingstraject naar voren zijn gekomen;
4. Bijlage 05 bij aanbiedingsbrief - Notitie sorteermachine Uitsplitsing oude en nieuwe activiteiten;
5. zienswijze Etten-leur op agenda en programma RWB 2024-2028
6. ontwerp raadsbesluit strategische agenda en actieplan RWB 2024-2028

Etten-Leur,
burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. (Cor) Smits
gemeentesecretaris

Mw. drs. M.C. (Marina) Starmans-Gelijns
burgemeester